

Què estan fent realment els plans culturals municipals

Published by [Interacció](#) [1] on 25/03/2026 - 11:03 | Last modification: 20/04/2026 - 16:59

Els plans culturals municipals són una porta d'entrada per entendre com es construeix la política cultural local. Aquesta sèrie els llegeix des de les seves condicions: què fan possible, què deixen fora i com situen la cultura dins del govern municipal.

No hi ha un únic model. Hi ha posicions diferents dins del mateix sistema

Llegir els plans culturals municipals. Aquesta [sèrie](#) [2] parteix d'una idea simple: els plans culturals municipals no s'han de llegir només per saber què proposen, sinó per entendre què està passant en la política cultural local.

Els plans recullen diagnòstics, línies estratègiques i accions. També contenen una altra capa, menys explícita: les condicions reals en què els municipis intenten fer política cultural. Llegir-los en aquesta clau permet veure què sovint queda fora del document: quines decisions s'estan prenent, quines tensions apareixen, quines limitacions condicionen la implementació i quin lloc ocupa realment la cultura dins del govern local.

La sèrie no planteja una avaluació dels plans ni una comparativa entre municipis. Proposa una altra operació: una lectura política i operativa. Cada peça es construeix a partir d'una pregunta implícita: què està intentant fer aquest pla i en quines condicions ho fa possible.

A mesura que s'acumulen casos, emergeix una diversitat de situacions. Aquesta diversitat no és una debilitat. És el punt de partida real de la política cultural local.

Llegir els plans culturals municipals de 2025 des d'aquesta perspectiva no és només llegir documents de planificació. És observar en quin moment es troba la política cultural local. I el que apareix és una constatació: la funció mateixa de la planificació canvia segons el context en què opera.

Els plans comparteixen un punt de partida reconeixible. Situen la cultura com a element central de l'acció pública i ho fan a través d'un llenguatge compartit: drets culturals, cohesió social, transversalitat, desenvolupament local. Aquest marc és estable i dona coherència al conjunt.

El que varia és què vol dir planificar en cada cas.

Els plans no operen sobre un terreny homogeni. Operen sobre realitats institucionals, socials i territorials molt diferents. I això fa que la planificació no tingui una única funció, sinó diverses.

Hi ha municipis on la prioritat és generar condicions bàsiques perquè la cultura pugui existir com a espai compartit. No es tracta d'ordenar un sistema consolidat, sinó d'activar-lo, sovint amb estructures tècniques limitades i amb un pes important de la iniciativa comunitària o de les xarxes intermunicipals.

En altres contextos, la qüestió passa per consolidar una estructura encara fràgil. La política cultural es juga dins de l'Ajuntament: estabilitzar equips, definir rols, millorar la coordinació interna. Abans de créixer cap enfora, cal assegurar una base operativa.

També hi ha municipis amb una activitat cultural significativa, amb equipaments, entitats i programació. Aquí el problema no és tant la manca com la desarticulació. La planificació actua com una eina per entendre el que ja existeix i donar-li coherència, connexió i direcció.

En altres casos, amb més capacitat institucional, la tensió es desplaça. No es tracta de fer més, sinó de decidir cap a on. Evitar la dispersió, construir sentit estratègic i generar acords compartits sobre el paper de la cultura dins del municipi.

I en entorns metropolitans, la pregunta encara canvia. La cultura local es defineix en relació amb sistemes culturals més amplis i sovint més potents. El repte és el posicionament dins d'un ecosistema on la centralitat és, en gran part, externa.

Aquestes situacions no configuren una seqüència evolutiva. No són etapes per les quals tots els municipis hagin de passar. Són posicions diferents dins d'un mapa complex, que poden coexistir i que responen a condicions específiques.

A aquesta diversitat s'hi afegeix una altra dimensió que travessa molts plans: la fragmentació territorial interna. Municipis amb diversos nuclis, amb identitats pròpies i amb desigualtats en l'accés. Aquí la cultura es planteja també com a eina de cohesió territorial.

Tot plegat obliga a una precaució que no sempre és present en el debat.

No es poden llegir tots els plans amb el mateix criteri.

El que en un municipi és una mancança, en un altre és una decisió ajustada al context. El que en un cas és ambició realista, en un altre pot derivar en dispersió. El que en alguns contextos es formula com a governança, en d'altres respon a lògiques més bàsiques de sosteniment institucional.

Quan es projecten marcs d'anàlisi únics sobre realitats diverses, el risc no és només interpretar malament els plans. És acabar generant polítiques desajustades.

Hi ha, amb tot, un element que apareix de manera transversal: la dificultat de traduir el pla en acció.

Els mateixos documents ho reconeixen: limitacions de recursos, equips reduïts, dificultats de coordinació, absència de dades, dependència de cicles polítics o feblesa dels mecanismes de seguiment. Els plans són consistents en la diagnosi i la formulació.

El punt crític és la implementació. I aquí també apareixen diferències. En alguns municipis és una qüestió de recursos. En d'altres, de capacitat organitzativa. En d'altres, de manca d'acords estratègics o de dificultat per sostenir prioritats en el temps.

Aquesta distància entre el que els plans formulen i el que es pot fer efectivament posa en tensió un element de fons. El llenguatge compartit dels plans tendeix a situar la cultura al centre de les polítiques públiques, però es despleguen en estructures on aquest centre encara s'està construint.

Llegir els plans culturals municipals no és només llegir propostes. És llegir la posició real de la cultura dins del govern local i les condicions en què aquesta posició es pot transformar.

La pregunta que travessa la sèrie no és només què haurien de fer els municipis en cultura.

És també fins a quin punt les expectatives que es projecten sobre la política cultural local tenen en compte la diversitat real de situacions.

I, sobretot, quina política cultural és possible segons el lloc que ocupa cada municipi dins del seu propi sistema i dels marcs més amplis en què s'inscriu.

[Llegir els plans culturals municipals | Interacció](#) [2]

Categories: Llegir els plans culturals municipals

Categories: Sèries editorials

Tags: planificació cultural

Tags: governança cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: gestió cultural

Tags: polítiques culturals

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/news/2026/03/plans-culturals-municipals>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/categories-dapunts/series-editorials/llegir-plans-culturals-municipals>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/10475>